

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

September 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

fravær på erhvervs- uddannelserne

Opfølgning i sagen om fravær på erhvervsuddannelserne (beretning nr. 21/2021)

29. august 2024

RN 1409/24

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om fravær på erhvervsuddannelserne, som blev indledt med en beretning i 2022. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om Børne- og Undervisningsministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 9. februar 2023.

2. Beretningen handlede om, hvorvidt Børne- og Undervisningsministeriet havde sikret, at der var udvist skyldige økonomiske hensyn i forbindelse med håndteringen af elevers fravær på erhvervsuddannelserne.

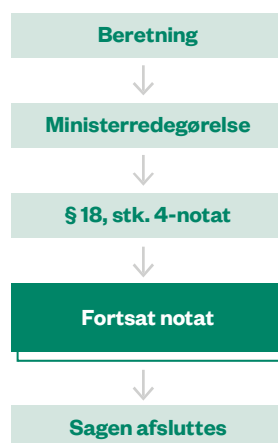
3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det meget alvorligt og særdeles problematisk, at 47 % af de elever, der startede på en erhvervsuddannelse i perioden 2015-2020, ikke gennemførte deres uddannelse. Statsrevisorerne fandt det desuden utilfredsstillende, at Børne- og Undervisningsministeriet ikke havde forvaltet sparsommeligt i forhold til håndteringen af ulovligt fravær blandt eleverne på erhvervsuddannelserne. Ministeriet havde indtil 2022 ikke ført et tilstrækkeligt tilsyn med fraværets omfang og sammenhængen mellem fravær og frafald. Dette til trods for, at skolerne siden 2020 har skullet indrapportere fravær til ministeriet.

Konklusion

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Børne- og Undervisningsministeriet har fulgt op på implementeringen af initiativerne i ”Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar” fra 2020, der bl.a. havde til formål at nedbringe fraværet og frafaldet på erhvervsuddannelserne.

Rigsrevisionen finder det ligeledes tilfredsstillende, at Børne- og Undervisningsministeriets risikobaserede tilsyn inddrager data om fravær og frafald i udvælgelsen af de erhvervsskoler, som udtages til tilsyn.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen finder det endelig tilfredsstillende, at skolernes opfølgning på elever med højt fravær indgår i tilsynsdialogen mellem skoler og Børne- og Undervisningsministeriet.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningspunkt	Status
1. Børne- og Undervisningsministeriets opfølgning på implementeringen af "Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar" fra 2020, der har til formål at nedbringe frafaldet.	Behandles og afsluttes i dette notat.
2. Hvorvidt Børne- og Undervisningsministeriet får inddraget fraværdata i sit risikobaserede tilsyn med fravær.	Behandles og afsluttes i dette notat.
3. Hvorvidt skolernes opfølgning på elever med højt fravær kommer til at indgå som en del af tilsynsdialogen mellem Børne- og Undervisningsministeriet og de skoler, der udtrækkes i ministeriets risikobaserede tilsyn med fravær.	Behandles og afsluttes i dette notat.

III. Børne- og Undervisningsministeriets initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende Børne- og Undervisningsministeriets initiativer i forhold til opfølgningspunkterne.

6. Opfølgningen er baseret på en gennemgang af dokumenter om Børne- og Undervisningsministeriets opfølgning på implementeringen af initiativerne i "Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar" og på redegørelser fra ministeriet om indsamling af data om fravær. Derudover har vi gennemgået dokumenter om Børne- og Undervisningsministeriets justerede koncept for risikobaseret tilsyn og dokumenter fra ministeriets tilsyn med 2 af de i alt 21 erhvervsskoler, der i 2023 blev udtaget til tilsyn bl.a. på grund af højt fravær og frafald.

Børne- og Undervisningsministeriets opfølgning på trepartsaftalen

Børne- og Undervisningsministeriet har fulgt op på implementeringen af initiativerne i "Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar" fra 2020, der bl.a. havde til formål at nedbringe fraværet og frafaldet på erhvervsuddannelserne. Ministeriet indsamler data om fravær på erhvervsskolerne, som offentliggøres på uddannelsesstatistik.dk. Ministeriet oplyser, at statistikken giver ministeriet mulighed for løbende at følge udviklingen i fraværet. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

7. Statsrevisorerne fandt det meget alvorligt og særdeles problematisk, at 47 % af de elever, der startede på en erhvervsuddannelse i perioden 2015-2020, ikke gennemførte deres uddannelse.

8. Børne- og undervisningsministeren anerkendte i sin redegørelse til beretningen udfordringen med stort frafald på erhvervsuddannelserne. Som et middel til at mindske frafaldet var det ifølge ministeren væsentligt, at der følges op på de enkelte elevers fravær. Et øget fokus på fravær skal have til formål, at eleverne gennemfører deres uddannelse eller hjælpes videre til en anden uddannelse. Ministeren oplyste, at Børne- og Undervisningsministeriet løbende ville følge op på implementeringen af "Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar" fra 2020, der har som erklæret formål at nedbringe frafaldet.

9. Vores opfølgning viser, at Børne- og Undervisningsministeriet i 2021, 2022 og 2024 har fulgt op på, om initiativerne i trepartsaftalen er blevet implementeret.

Opfølgningen viser endvidere, at Børne- og Undervisningsministeriet indsamler data om fravær på erhvervsskolerne, som offentliggøres på uddannelsesstatistik.dk. Ministeriet oplyser, at statistikken giver ministeriet mulighed for løbende at holde øje med fraværet og reagere på udviklingen.

Fravær og frafald som indikatorer i Børne- og Undervisningsministeriets tilsyn

Børne- og Undervisningsministeriet justerede i 2023 konceptet for sit risikobaserede tilsyn. Her indgår data om fravær og frafald på uddannelserne i udvælgelsen af de erhvervsskoler, som udtages til tilsyn. I 2023 har ministeriet udtaget 21 erhvervsskoler til tilsyn som følge af en screening af indikatorer for bl.a. fravær og frafald på uddannelserne. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

10. Statsrevisorerne fandt, at Børne- og Undervisningsministeriet indtil 2022 ikke havde ført et tilstrækkeligt tilsyn med fraværets omfang og sammenhængen mellem fravær og frafald.

11. Børne- og undervisningsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at fravær fremadrettet ville indgå som et element i Børne- og Undervisningsministeriets risikobaserede tilsyn.

Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar

I 2020 indgik regeringen og arbejdsmarkedets parter en trepartsaftale, som indeholder en række initiativer, der har til formål at nedbringe antallet af elever, som falder fra en uddannelse. Initiativerne omhandler bl.a. flere lærepladser til eleverne og et sammenhængende uddannelsesforløb.

Indikatorer i screening af erhvervsskolerne

Indikatorerne i det justerede tilsynskoncept for erhvervsskoler er:

- fravær
- frafald
- trivsel
- tilgang af elever på erhvervsuddannelsen
- søgning til erhvervsuddannelsen.

Kilde: Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

12. Vores opfølgning viser, at Børne- og Undervisningsministeriet i 2023 har justeret tilsynskonceptet for sit risikobaserede tilsyn. I det justerede tilsynskoncept er fravær og frafald på uddannelserne indikatorer i screeningen af, hvilke erhvervsuddannelser der udtages til tilsyn. Frafald indgik som indikator i det tidligere tilsynskoncept, mens fravær er tilføjet som indikator i det justerede tilsynskoncept.

Børne- og Undervisningsministeriet oplyser til Rigsrevisionen, at de i 2023 har udtaget 21 erhvervsskoler til tilsyn på baggrund af screeningen af bl.a. fravær og frafald på uddannelserne. Ministeriet oplyser, at 11 af erhvervsskolerne har haft et højt fravær eller frafald på uddannelserne, og skolerne er derfor blevet bedt om en redegørelse for skolens procedurer for fravær samt procedurer for vurdering af elevernes behov for støtte og vejledning.

Tilsynsdialog om erhvervsskolernes opfølgning på elevernes fravær
Børne- og Undervisningsministeriet har inddraget erhvervsskolernes opfølgning på elever med højt fravær i dialogen mellem skole og ministeriet i forbindelse med tilsynet. Ministeriets dialog med erhvervsskolerne i forbindelse med tilsynet har haft fokus på, hvordan skolerne arbejder med at nedbringe højt fravær og frafald. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

13. Statsrevisorerne bemærkede, at både det samlede fravær og det ulovlige fravær var højt på grundforløbet på de 3 skoler, som indgik i beretningen. Således havde hver anden til hver fjerde elev på grundforløbene mere end 10 % ulovligt fravær. Skolerne havde kun advaret 65-82 % af eleverne med højt fravær om eventuelle konsekvenser af det høje fravær, selv om fraværet havde oversteg 20 %.

14. Det fremgik af børne- og undervisningsministerens redegørelse til beretningen, at Børne- og Undervisningsministeriet havde igangsat flere initiativer til at styrke erhvervsskolernes håndtering af elevers fravær. Initiativerne omfattede et webinar og materiale om de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler i relation til fravær. På baggrund af disse initiativer og ministeriets data om fravær og frafald på erhvervsskolerne var det Rigsrevisionens forventning, at skolernes opfølgning på elever med højt fravær fremadrettet skulle indgå som en del af tilsynsdialogen mellem ministeriet og de skoler, der udtrækkes til tilsyn.

15. Vores opfølgning viser, at Børne- og Undervisningsministeriet har haft en dialog med skoler med højt fravær i forbindelse med tilsynet. Ministeriet udtog 21 erhvervsskoler til tilsyn, hvor screeningen bl.a. viste et højt niveau af fravær og frafald på skolerne. I opfølgningen har vi set eksempler på, hvordan ministeriet har bedt erhvervsskolerne om at redegøre for årsager til højt fravær og frafald samt om at redegøre for skolens indsatser i forhold til elever, som har højt fravær, eller som er i risiko for frafald.

Opfølgningen viser også, at erhvervsskolerne i forbindelse med tilsynet udarbejder en plan for, hvordan skolerne aktivt vil arbejde med de udfordringer, som screeningen har peget på. Børne- og Undervisningsministeriet har givet erhvervsskolerne tilbagemeldinger på skolernes indsatser og angivet konkrete forslag til, hvilke yderligere indsatser skolerne kan igangsætte for at nedbringe fraværet og frafaldet.

16. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

17. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Bo Brabrand
sætterigsrevisor

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Fravær på erhvervs-uddannelserne (nr. 21/2021) 19-09-2022 Ministerredegørelse: Børne- og undervisningsministeren: 30-01-2023	Finansudvalget: 22-09-2022		Børne- og undervisningsministeren: 30-09-2022 (449) 30-09-2022 (450)			